

Nemiri sestradanih v Chicagu.

Petdeset oseb aretiranih.

**MESO POLITO S PETROLEJEM, ZELENJAVA PO-
TEPTANA NA ULICAH. — ŠIPE ZDROBLJENE IN
VEČ POLICAJEV RANJENIH. — GOVOR NEM-
ŠKEGA KANCELARJA JEMLJE ZADNJE UPA-
NJE ZA MIR. — IZREDNO KONGRESNO ZASE-
DANJE PRED DURMI.**

Chicago, Ill. — Vsled neznosne
draginje so izbruhnili nemiri se-
stradanih ljudi na zapadni strani
mesta. Sestradani ljudje so na-
krakovali mesnice in grocerije.
Zdrobljene so bile šipe in s pe-
trolejem so polivali meso. Preo-
bračali so stojnice, na katerih je
bila razložena zelenjava in po-
mandrino je bilo ovojče. Lju-
djem, ki so šli v prodajalne in na-
kupili jestvine, so iztrgali zavoje
z rok, ko so prišli iz prodajaln,
in jih pohodili.

Pred policijsko postajo na
Maxwell ulici je nad 400 lačnih
in sestradanih oseb obdržavalo
shod. In ko so se približali po-
liciji, da razženejo zborovalce, so
jih sestradani ljudje pozdravili z
besedo: "Kozaki!"

Prodajalci so takoj poslali k
policijskemu načelniku Schuet-
terju deputacijo, da ga prosi za
pomoč in varstvo.

Zelo tipičen dogodek se je od-
vil pred mesnico William Shur-
mana. Pred mesnico je stala gru-
pa lačnih in izstradanih ljudi,
med njimi mnogo žen z deteti v
naročju. Ko je hotel Shurman
razložiti voz, na katerem je imel
zaklane kokoši, so jih lačni lju-
dje polili s petrolejem in potem
so naskočili mesnici. Izstradanci
so udrli v klet, pomandrali meso,
ali ga pa pometali na ulico.

Na 1844 West Taylor St. je ho-
tel policaj J. C. Conway razpršiti
množico, pa bi mu se kmalu go-
dila slaba, da ni došla pravočas-
no policijska pomoč. Aretirali so
osem oseb.

Na West Division ulici in West
North ave so lačni ljudje nasko-
čili 25 mesnice, pretepili nekatere
policeje in mesa za \$1000 je bilo
pokvarjenega.

Pri mesnici Abraham Appa na
2739 West Division ulici sta bili
zdrobljeni dve šipi v razloženem
oknu. Policaj Joseph Scholz je
skušal odvrti naskok, a podrli
so ga na tla in pohodili. Vzeli
so mu tudi zvezdo.

Pred mesnico Isaac Grabeno-
wa na 2533 West Division ulici je
policaj Joseph H. Holler dobil o-
peko v glavo, ko je stopil iz po-
licijskega voza.

Policija je aretirala nad petde-
set oseb.

Sodnik Barasa je prvih šest
žen, ki so jih privedli pred njega
radi nemirov, kaznoval z enim do-
larjem denarne globe. Dejal je,
da ne more poslušati mater, ka-
terih se oklepajo majhni otroci,
ki ponavljajo druga za drugo sli-
ko o stradanju in lakoti.

Verjamemo, saj je sodnik tudi
starec. Kdo naj mirno gleda se-
stradane, upadle obraze z vdri-
mi očmi, da bi s temi žrtvami ka-
pitalističnega gospodarstva ne i-
mel sočutja.

Kravlji sestradanih in lačnih
ljudi v deželi, ki pridela toliko
živeža, da ga vsako leto lahko iz-
vozi za nekaj sto milijonov, po-
trdi bankrot kapitalističnega go-
spodarstva. V kapitalistični dru-
žbi ne proizvedejo, da krijejo
ljudske potrebe, ampak da obo-
gati kapitalistični razred in se o-
marmna premoženja vedno bolj
osredotočujejo v rokah poedinih
multimilijonarjev. V tej kapita-
listični proizvodnji so vzroki za
nemire sestradanih in lačnih lju-
di. In če nastanejo razmere take,
da ljudje počasi lahkote umirajo
v deželi, ki proizvede izredno
bogastvo, potem je skrajni čas,
da spoznamo sprejemajo postavke,
ki preprečijo oduševstvo z živili. Do-
kter poslanci le govorijo, da so za
ljudstvo, ne gredo pa s postavkami
odduševstva do živega, je tako go-
stu.

Napad na zdravo člo- veško pamet.

POSTAVE SO NEPOTREBNE!

Chicago, Ill. — Narodno kon-
servativno industrijsko gibanje,
ki je podružnica obšne podjetni-
ške zveze, se imenuje organizaci-
ja, ki ima nalogo obdržati delavce
v nevednosti in temi. Organizacija iz-
daja svoj list v štirih jezikih, ki
se imenuje "Industrijska ohrani-
telev". Naloga lista je, da pridri-
ga delavstvu harmonijo med de-
lavci in kapitalisti, prijateljstvo
med kožo in volkom. Kako list iz-
vršuje svojo nalogo, naj služijo
sledenče vrstice v dokaz, ki smo
jih vzeli iz njegovega članka.

"Nesporazum in neveda sta
danes največja sovražnika ame-
riške industrije. Napačno in kri-
vo je, ako uče, da so v industriji
razredi, ki silijo vsak zase v na-
sprotno stran, ko so v resnici to-
variši, ki lahko s pomočjo sloge
in združenega dela mnogo več
pridobijo."

List potem našteva razne do-
brotnorne naprave, ki so jih uved-
le razne tvrdke, da dokaže, da
so socialni zakoni za varstvo de-
lavcev nepotrebni. V dolgem
članku pripoveduje listi, kako je
"velika napredna industrijska
korporacija," — za katere i-
me lahko čitatelj izve, ako ga že-
li izvedeti — najbrž je to Colorado
Fuel and Iron Co., — ki obratuje
rudnike po načrtu znane Rocke-
fellerjeve unije, skrbijo za delavce,
da žive kot velika družina, kar
le koristi delavcem in delodajal-
cem. (Najet kapitalistični šmoka-
vzar seveda molči, kako je "indu-
strijski oče" poslal oborožene
klateže, da so pri Ludlowu masa-
krili precej članov delavske
družine, ki niso bili zadovoljni z
odpadki z bogato obložene mize
"industrijskega očeta".

Listi priporoča delavcem, naj
stojijo proč od politike in naj ne
podležijo vplivu političnih
strank, temveč naj volijo v zako-
nodajne zbornice, da "zdravo
človeško pametjo," ki ne spreje-
majo smečnih in nes pametnih za-
konov, ki le škodijo industriji.

Listi pravi: "Do sedaj še ni
zboroval kongres, da ni razpravl-
jal o 40,000 do 60,000 predlogah.
V štirih letih pred letom 1913 so
zakonodajni zbori v raznih drža-
vah in kongres sprejeli 62,000 po-
stav.

Ali res kdo verjame, da je v
javnem interesu taka množina
postav? Ali je svet zdaj bolj po-
šten, ljubeznivejši in boljši? V
teku 20. stoletja je krščanski svet
lahko izhajal z desetimi božjimi
postavami in do danes se še ni na-
šel človek, ki bi jih znal zboljšati."

S tako brozgo hočejo kapitali-
stični interesi zastrupiti delavske
možgane, da delavci ne spoznajo,
da so njih interesi v nasprotju z
interesi kapitalistov. Taka pisava
je v dvajsetem stoletju pravi na-
pad na zdrav človeški razum. De-
set božjih postav je že dalj časa
razglašanih kot 2,000 let, vendar
se pa ni gospodujoči razred še ni-
kdar ravnal po njih.

Organizacija razpošilja tudi
lepake delodajalcem, da jih obe-
sijo na vidnem mestu v tovarnah.
Na teh lepkih je zapisana neres-
nica: "Interesi delodajalca in de-
lavcev so enaki."

**CENZOR NI DOVOLIL GOVO-
RITI WOODU IN FISKU.**

New York, N. Y. — Vpokojeni
admiral Fiske je imel govoriti
pred newyorško družbo elektro-
tehnikov. Shod je bil odpokli-
can, ker mornariški tajnik Dani-
els ni dal dovoljenja Fisku, da
govori. General L. Wood je imel
na tem shodu tudi govoriti o ar-
madi Združenih držav.

Na prejšnjem shodu je lahko
govoril podadmiral Fiske vsled
nastalega nesporazuma, da je pre-
poved smatral za dovoljenje.

VREME.

Danes nestanovitno vreme in
gorkejšje; jugozapadni vetrovi.

Solnčni vzhod ob 5:36 a. m.;
solnčni zahod ob 6:13 p. m.

Velika zmaga rudar- jev.

ŽRTVE NISO BILE ZASTONJ.

Trinidad, Colorado. — Rudniš-
ki baroni so v državi Colorado z
železno peto držali rudarje k
tlu. Vsak poizkus rudarjev, da
se organizirajo, so potlačili s silo.
Na strani rudniških baronov so
bile lokalne in državne oblasti, ki
so pomagale, da ostanejo rudarji
brezpravni sužnji, izročeni na mi-
lost in nemilost svojim izkorišče-
valcem.

Skozi trideset let so se borili ru-
darji za priznanje organizacije.
Veliko število rudarjev, ki so sta-
li v prvih vrstah gibanja so bili
vrženi v ječo, drugi so bili izgna-
ni z družinami vred iz rudniških
naselišč. V naselišču je bila kom-
panija vse. Imela je svoj salon,
svojo prodajalno in svojo polici-
jo, ki je vsakega nepriljubljenega
tujca izgnala iz naselišča, če
ni imel od kompanije dovoljenja,
da sme bivati nekaj dni v naseli-
šču. Dogodilo se je, da je rudar
zredil prašička, da ga zakopje in
meso uporabi za prehranitev svo-
je družine. Kompanija ga je od-
pustila, češ, da noče kupovati
živilskih potrebščin v kompa-
nijski prodajalni.

Kompanije so imele najeto kr-
delo vohunov, ki so prisluškovali,
kaj rudarji govorijo med sabo, da
so jih potem ovadili in so bili iz-
gnani iz rudarskega naselišča.
Kljub dobro organizirani špijona-
ži so se rudarji shajali zvečer po
trudatpolnem delu in se pogovar-
jali, na kakšen način se otresejo
moderne tlake. Pri delu v rudniku
so govorili o organizaciji in orga-
nizatorji U. M. W. of A. so pri-
hajali zvečer v naselišča, da so da-
jali nasvete rudarjem in jih bo-
drili, da tudi zanje napočijo dan,
da kot organizirani rudarji pre-
ložijo zahteve svojim izkoriščeval-
cem.

Prišlo je do velike stavke rudar-
jev in spomladi leta 1914 so ka-
pitalistični klateži izvršili najstraš-
nejši umor, kar jih pozna zgo-
dovina delavskih stavk. Napadli
so rudarsko naselišče pri Ludlo-
wu s strojnimi puškami, in 26 oseb
je bilo umorjenih, med njimi dve
tretjini žen in otrok. Z najbrutal-
nejšo silo so pogazili štrajkarje,
ki so bili prisiljeni se vrniti pre-
magani na delo.

Od veselja je zavrisnila kapi-
talistična zver, mislila je, da so ru-
darji tako premagani, da bodo mi-
nila desetletja, da se opomorejo
od udarca. V resnici je pa bila
prava Phirova zmaga za kapita-
liste.

Rudarji so se vrnili na delo, a
misel na organizacijo ni zaspala
med njimi. Minila še niso tri le-
ta po ludlowskem masakru, ko so
rudarji izvajali prvo veliko
zmago. Victor American Fuel
Company, najmočnejša družba po-
leg Colorado Iron Fuel kompani-
je, je podpisala pogodbo z rudar-
sko organizacijo U. M. W. of A.

Trideset let je trajal boj, da so
rudarji izvajali v Colorado prvo
odločilno zmago, in čas danes
ni več daleč, ko zmagajo na celi
erti.

Živeli nevstrašni! delavski bo-
jevniki!

MISTERIJOZEN UMOR.

St. Louis, Mo. — Policija išče
morilce, ki so iz avtomobila vrgli
neznanca v reko Mississippi.

Frank Willis, čuvaj, in Charles
Herstritt, prodajalec vozniš-
kov na postaji East Bridge, pravi-
ta, da sta kmalu po polnoči sli-
šala, da kliče nekdo na pomoč.
Tekla sta na most in videla stati
velik avtomobil z ugašenimi luč-
mi kakih pet čevljev od ročaja.
Videla sta tujca, ki se je boril z
drugimi in slišala pljusk v vodo.
Ko so se približali policaji, je av-
tomobil oddrdal z največjo hitri-
co.

Raztrgano suknjo so našli nekaj
korakov proč od mesta, na kate-
rem je stal avtomobil. Čuvaj pravi,
da je nekaj minut slišal tuj-
ca klicati na pomoč, potem je pa
naenkrat utihnil.

Boj s potapljačami ne preneha.

Nemčija je trdovratna.

**NEMŠKI KANCELAR TAJI, DA JE NEMČIJA PODPI-
RALA CARIZEM?! — SOCIALISTI NAPADAJO
NEMŠKO VLADO. — ZAHTEVAJO VOLILNO RE-
FORMO ZA PRUSIJO. — ODGOVORNOST ZA
NADALJEVANJE VOJNE JE NA RAMAH NEM-
ŠKEGA CESARJA IN PRUSKIH JUNKERJEV.**

ZADNJE VESTI.

Bern, Švica. 30. marca. — Rus-
ka republika je odpoklicala M.
Ribikova, ruskega poslanika v
švici. Diplomatične posle bo vo-
dil tajnik, dokler ne bo imenovan
nov poslanik.

London, 30. marca. — Reuterjev
poročevalec poroča, da so britske
čete zasedle Ruyalcourt, ki se na-
haja osem milj vzhodno od Bapa-
uma.

Berlin, brezlično v Sayville, 30.
marca. — Vojni stan namanja, da
je bil na artoiški fronti živahen
topniški ogenj.

Vzhodno od Neuville St. Vaasta
je neki kanadski polk napadel šti-
rikrat nemške pozicije ponoči, pa
je bil vselej odbit. Nekaj ujetni-
kov je ostalo v nemških rokah.
Na obeh straneh ceste iz Perro-
na do Finnsa so se nemške čete
po bojih s britskimi četami umak-
nile za črto Ruyalcourt-Sorel.

Severovzhodno od Soissons so
skušale francoske čete osvojiti za-
nam ozemlje blizu Neuville in
Margivala. Nemške čete so odbile
naskok.

V Parovoznem gozdu so se ne-
mške patrulje vrtnile s trinajstimi
ujetniki.

Havana, Cuba. 30. marca. —
Vstaje čete, broječe 500 do 600
moš, pod zapovedništvom Rigo-
berto Fernandez v provinci Ori-
ento so se podale polkovniku Ve-
rona.

NEMČIJA JE POKOPALA VSA- KO NADO ZA MIR.

Bethmann-Hollweg pravi, da se bo
nadaljevala submarinska kampa-
nja in da bo Amerika odgo-
vorna za vojno.

Berlin, 30. marca. (Brezlično).
— Kancelar Bethmann-Hollweg je
povedal večerj v državnem zboru,
da nima nemška vlada niti naj-
manjšega namena umakniti ali
spremeniti submarinsko kampa-
njo na morju in da bodo Zdrže-
ne države odgovorne za vojno, ako
jo napovedo Nemčiji.

"V par dneh — je rekel kan-
celar — se bodo zbrali na Wilso-
nov ukaz zastopniki ameriškega
naroda v kongresu v svrhu, da od-
ločijo, da li bo vojna ali mir med
ameriškim in nemškim narodom.
Nemčija ni nikdar uameravala na-
pasti Združenih držav, nikdar ni
želela vojne z njimi, niti je ne že-
li zdaj. Več kot enkrat smo pove-
dali Ameriki, da se moramo za-
teči k brezobzirnemu bojevanju na
morju, kar nas sili k temu nepo-
stavna blokada Anglije in ker je
to naša obramba, in če vidi ameri-
ki narod v tem našem koraku
povod za napoved vojne nemške-
mu narodu, s katerim je živel v
miru več kot sto let, tedaj ne bo-
mo mi nosili odgovornosti za no-
vo krvožitje."

Kancelar se je v svojem govo-
ru dotaknil tudi ruske revolucije.
Dejal je, da je staro prijateljstvo
do Rusije nehalo s smrtjo carja
Aleksandra II. Car Nikolaj je pa
raja iskal prijateljstva v Londo-
nu in Parizu in stremil po osvaja-
nju, vsled česar je bil kmalu pri-
stak vojne stranke, ki je leta 1914
pomagala zaneti vojno. Nemčiji
se je očitalo — je nadaljeval kan-
celar — da je podpirala avtokra-
tično in nazadnjaško vladno v Ru-
siji, kar pa ni res (!). Že leta
1905 je nemški cesar priporočal
carju, da naj vpelje potrebne re-
forme (!) doma, toda Nikolaj ga

ni poslušal, zato pa zdaj ne zaslu-
ži niti naravnega človeškega so-
čutja, ko je njegova dinastija pad-
la.

Bethmann-Hollweg je tudi re-
kel, da se Nemčija ne bo vmeša-
vala v notranje zadeve nobene
druge države, tako tudi Rusije ne.
Omenil pa ni ničesar o separatnem
miru. Končno je obžaloval, da je
Kitajska pretrgala diplomatske vezi,
kar so pa zopet zakrivila za-
vezniki.

Preobrat v Nemčiji prihaja.

Amsterdam, 30. marca. — Po
vesteh iz Berlina je razvidno, da
so v Nemčiji na delu sile, ki bodo
prinesle nemškemu narodu popo-
len politični preobrat. Znamenaja
nove dobe je opaziti v debatah,
ki so zadnje dni na dnevnem redu
v pruskem deželnem zboru in dr-
žavnem zboru. Najmanjšega dvo-
ma ni več, da je ruska revolucija
naredila velikanski vtis na nem-
ške mase, posebno na delavce in
nemški vladi ni to skrito. Napred-
nejši elementi v berlinskem par-
lamentu urgirajo vlado, da naj ne
čaka z objavljenimi reformami
konec vojne, temveč da naj takoj
nekaj ukrene, dokler ni še prepo-
zno. Toda pruski junkerji in mi-
litaristična kasta je še zmiraj tr-
dovratna in slepa za vsa zname-
nja.

Socialisti so postali nemirni tu-
di v frakciji večine, ki je bila skle-
nila takozvani "meščanski mir"
(Burgfriede) z vlado. Zadnji čer-
tevek je državni zbor razpravljal
o nujnem vojnem proračunu in so-
cialisti obeh frakcij so soglasno
glasovali proti. Edward Bernstein,
kateri dela kajzerju že dlje časa
veliko preglavice, je ostro napadel
vlado, rekoč, da je zločin nadalje-
vati vojno, ko so pa ljudstva v
nasprotih državah pripravljena
za mir, posebno pa ljudstvo v svo-
bodni Rusiji. Socialisti zahtevajo,
da vlada takoj vpelje volilno re-
formo v Prusiji in ne še le po vo-
jni.

Prerokovanje, da bo nemški
kancelar izjavil v državnem zboru
o novi mirovni ponudbi, se je
izjalovilo.

Iz Kodanja poročajo, da iščejo
nemški socialisti zvezo z ruskimi
socialisti. Socialisti glavni stan
v Petrogradu je baje že obveščen
o želji nemške stranke z ozirom
na mirovne pogoje.

VESTI IZ RUSIJE.

"Svoboda in zmaga!"

Petrograd, 30. marca. — Včeraj
se je vršil v prostorih duje veli-
ki shod delavcev, vojakov in po-
slancev. Razpravljalo se je o vpra-
šanju vojne in zborovalci so pri-
šli do zaključka, da je zmaga nad
reakcijsko Nemčijo in Avstrijo
ravno tako potrebna Rusiji, ka-
kor je bila potrebna zmaga nad
reakcijsko doma. Zborovalci so iz-
javili, da odgovornost vojne leži
na ramah Hohenzollerneev in ru-
skega junkerstva in da vojna se
več ne vrši med dvema državama,
temveč med novim duhom demo-
kracije in starim duhom imperija-
lizma.

Dalje se glasi izjava, da rusko
ljudstvo želi miru, toda ako hoče
mir, mora posvetiti vse svoje mo-
či vojni, ki je v sedanjih razme-
rah edino sredstvo za dosego mi-
ru in obrambo demokracije. Na
shodu je sicer bilo nekaj posamež-
nikov, ki so nasprotovali vojni,
toda njihov glas je popolnoma u-
tonil v splošnem odobravanju o-
gromne večine.

Dalje na 3. str. 1. kol.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$3 na leto, \$1.50 za pol leta in 76c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawndale 4636.

Datum v oklepaju n. pr. (Februarja 28-17) poleg vsakega imena in na slova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

KAJ PRINESE RUSKA REVOLUCIJA?

Predvčerajšnji večerni listi so prinesli brzojavko, da so na shodu v dumi sprejeli delavci, vojaki in poslanci apel na delavce v Nemčiji in Avstriji, da se dvignejo proti cesarski avtoriteti in se osvobodijo. Apel je naslovljen na proletarijat vsega sveta, posebno pa na proletarijat v centralnih državah, da se otrese avtokracije, kot se je zgodilo v Rusiji, in da ne služi več za orodje kraljem, kapitalistom in bankirjem. V apelu se glasi "Z družinimi močmi lahko ustavimo to morjenje, ki je sramota za človečanstvo."

Brzojavke iz Berlina hočejo dopovedati, da so se organizirani delavci dvignili v večjih ruskih mestih radi bede, ki jo je prinesla vojna in da hrepene po miru.

O tem ne moremo dvomiti, da so se delavci pridružili revoluciji, ker so želeli mir, saj ga žele delavci vseh držav, ki so zapletene v vojno.

Predvčerajšnja brzojavka iz Petrograda dokazuje, da so je od prvega dneva revolucije izvršil velik preobrat v Rusiji. Delavci niso ostali zadovoljni s prvimi pridobitvami, ki jih je prinesla revolucija, ampak so nadaljevali z revolucionarnim bojem, dokler niso pripadnikov reakcije potisnili v kot in izvojevali demokratičnih pridobitev, ki jim garantirajo, da se carizem ne povrne.

Ce sedanja vojna konča z zmago centralnih sil, kaj se dogodi potem? Avstrija in Nemčija bosta napeli vse svoje moči, da pride car zopet na prestol. Podpirali bodo protirevolucijo, pomagali zadaviti svobodo, ki jo je ruski narod priboril z mnogimi žrtvami. V Nemčiji tvori najbolj nazadnjaško bando prusko junkerstvo, ki nima para na svetu. In to junkerstvo ima odločilno besedo v Nemčiji. V Avstriji in Ogrski gospodarijo konzervativni veleposestniki, poljska žlahta in ogrski magnatje. V Avstriji ni bil sklican parlament, odkar traja vojna. Na Ogrskem so sicer sklicali parlament, ali volilna pravica je tako omejena, da je škandal, da takega spaka imenujejo volilno pravico. Na Hrvaškem ni nič boljše, o Bosni in Hercegovini pa ni govoriti, ker so ljudstvo bolj izžemali kot pod turškim jarmom.

Ce so ruski delavci, vojaki in poslanci izdali apel na ljudstvo v Nemčiji, Avstriji in Ogrski, sploh na proletarijat vsega sveta, da naj ne služi več za orodje njegovim izkoriščevalcem, potem so tudi izrekli, da se bodo z vsemi močmi bojevali proti centralnim silam, da ohranijo svobodno Rusijo in pribore tudi drugim narodom svobodo.

Priznamo, da je bilo v Nemčiji in Avstriji pred izbruhom vojne več svobode kot v Rusiji. Ruska revolucija je ta položaj spremenila čez noč. Rusija, ki je bila pred izbruhom vojne nazadnjaška država, je danes napredna, in nihče ne more trditi, da ruski carizem ugroža svobodo drugih narodov v Evropi.

Ce bodo centralne sile poražene, bodo narodi v Avstriji in na Ogrskem zanesljivo dobili tudi več svobode. Izključena pa tudi ni revolucija, ki pomete s sedanjimi mogotci in z ublaženim absolutizmom, ki je bil v Avstriji uveden še le pod učinkom poraza pri Kraljevem gradu na Moravskem, in vzame ogrskim magnatom predprave, ki datirajo še iz srednjega veka. Nekaj drugega lahko pričakujemo, če zmagojo centralne sile.

Prusko junkerstvo, avstrijski veleposestniki, grofi in nadvojvodi, poljska žlahta in ogrski magnatje bi ljudstvu ne privolili najmanjše svobode, držali bi ljudstvo z železno peto še bolj k tlom kot pred izbruhom vojne. To bo plačilo za ljudstvo, ki je krvavelo na bojnih poljanah in umiralo doma gladi. In porabili bodo vse svoje moči, da ugasne svoboda v Rusiji in napočijo zopet zlati časi za ruskega carja in za drhal v baržuna in svili, ki se je senčila v njegovi milosti.

Seveda lahko položaj dobi drugo lice in ima apel uspeh, ki so ga izdali ruski delavci, vojaki in poslanci na zborovanju v dumi. Mogoče, da se narodi v centralnih državah dvignejo proti svojim kronanim tlačiteljem in vsem drugim, ki jih podpirajo. Ce se kaj takega zgodi, potem bo hitro sklenjen mir in narodi v Evropi se otresejo svojih največjih pijavk.

Photos by American Press Association.

Ameriški zapovedujoči generali po novi uredbi.

1, general Liggett; 2, general Bell; 3, general Barry; 4, general Edwards; 5, general Wood; 6, general Pershing.

Nova preuredba v zapovedništvu ameriške armade postane veljavna s prvim majem.

Ce zagrmí v Nemčiji in Avstriji, ali v eni teh držav, je evropske vojne konec, pride mir in reakcija v Evropi je poražena!

DOPISI.

Collinwood, O. — Več dopisov sem že čital iz Collinwooda. Med drugim je bilo poročano tudi o čitalnici, s čemu se popolnoma strinjam. S čitanjem se človek izobražuje in širi svoje znanje. Razen dobrih knjig je pa dober pripomoček za izobrazbo in napredek slišati kakšnega dobrega govornika. Tukajšnji soc. klub št. 49 ima na razpolago več različnih knjig in bi ne bilo dosti dela, da bi se uredila čitalnica. Skupaj torej zavodni rojaki in stvar bo kmalu rešena. — Socialistični klub št. 49 je sklenil, da se vsi širijo diskuzije po dvakrat na mesec in sicer drugi in četrti petek v mesecu, tako da se vsak rojak diskuzije lahko udeleži.

Omenjeni socialistični klub priredi dne 1. aprila shod v Kunčičev dvorani. Sodrugi Matt Petrovič bo govoril in nam razložil zakaj bo delavstvo organizirano. Torej vsi na shod dne 1. aprila.

Soc. klub št. 49 je na dobrem stališču, ima lepo število vnetih sodrugin, precej vrednosti v knjigah in tamburicah, pa tudi finančne niso preslabe. Seje se vsrsko prvo nedeljo in tretji petek v mesecu v klubovih prostorih. Komur je za napredek, naj vstopi v našo armado. V združenju je moč. Soc. pozdrav!

Karl Kotnik, zapisnikar.

Barberton, O. — Narava se prebujala in pomlad prihaja. Vse se giblje s podvojeno živahnostjo. Čisti so ulice in dvorišča, ptice se oglašajo, in tudi metulji se že poglašajo. Vse, vse se giblje kar leze in gre in tako tudi barbertonska pečlarja. Letošnje draginjo občuti menda celi svet in ker je Barberton tudi nekje na svetu, jo občutimo tudi v Barbertonu. To pa ne le družinski očetje, ampak tudi samei. Marsikaj fant se bo letos navadil sukati po kuhinji, eksperimentirati s pikiri in kuhinico in kuriti peč.

Pečlarski klubi rastejo kot gljive po toplem pomladanskem dežju, tako da bodo kmalu vsi samostojni možiki organizirani v armadi pečlarjev. Vedoči, da v združenju je naša moč, imamo skupno organizacijo, kateri pripadajo klubi po številkah. Ob važnih prilikah sklicemo tudi pečlarske konvencije. Na predsedniško mesto postavimo sodček pive, zapisnikarja markira hleb kruha in besedo dobi

po vrsti kvort, napolnjen z vodko. Konvencije se vsrsko navadno vsakih štirinajst dni. Na zadnji smo sprejeli velepomembno resolucijo, da kompanijski čuvaj ne sme nobenega spodi od dela, če ima nedeljskega mačka seboj, ampak dati mu mora oskrbnika, ki pazi nanj in na mačka pri delu, da ne zgubi kateri dnevnice. Resolucija je zelo umestna in bila je sprejeta enoglasno, samo to ne vemo kaj poroče višja, to je kompanijska inštanca.

Član SNPJ.

Lloydell, Pa. — V našem delavskem listu Prosveta čitam vsake vrste dopise od napredno mislečih rojakov, raztresenih širom republike. Soro vsi priporočajo čitanje naprednih listov in s tem se tudi jaz popolnoma strinjam. Prosveta in Proletarec sta lista za slovenske delavce.

Časi, v katerih živimo, so težki za delavce. Naporna in nevarna dela, draginja in pomanjkanje to so njegove dobrote. Kaj nam pomagajo, če nam včasih približajo borih par centov, ko nam jih pa dvakrat toliko nazaj vzamejo v prodajalnicah. Plače, katere dobivamo danes, niso več plače, ampak nekaj milodar. Naša nova domovina ima vsega dovolj, tako da bi nikomur ne bilo treba trpeti gladi in pomanjkanja. Toda pri vsem tem bogastvu delavska množica pomanjkanje trpi. Vzrok temu je kapitalizem, ki je v izkoriščenju zelo dobro organiziran. To tudi nas delavce uči, da se organiziramo. Ako bi se vse naše delavske organizacije združile, ne bi bilo draginje, ne bi bilo potrebno toliko štrajkov in ne bi bilo vojne. Vojne bi bilo že davno konec, če bi vsi delavci na enkrat prenehali z delom v tovarnah, v rudnikih, na železnicah itd. Vsa moč je v delavskih rokah. Delavska roka živi in vzdržuje ves svet, ne mogoče nakupljeni milijoni kapitalistov in blagoslovi klerikalizma. Rojaki, delavci, kdor še nima državljanstva, naj se potrudijo, da jih dobi in ob času volitev pomagajo delavski stranki do zmage s svojim glasom.

Nam se ni treba ogrevati za Avstrijo in njenega vladarja, ki je sedel na prestol brez da bi avstrijski napadi imeli kako besedo reči pri tem. Mi živimo v prosti republiki in če se nam tu tuintam krati svoboda in prostost od strani kapitalistov in celega njih sistema, je zelo neumestno, da se hudujemo

češ, taka je svoboda v tej deželi! Mi imamo tu vso priliko, da uživamo vso svobodo, ki je le mogoča, ako bomo pri volitvah pravilno rabili naše glasove. Mi nimamo tu kraljev in cesarjev po božji milosti, nimamo glasovitega paragrafa "štirinajst" kot v Avstriji, ampak dana nam je vsa prilika, da se vladamo sami, če le hočemo. Večina glasov odloča pri volitvah, delavcev glas šteje ravno toliko kot milijonarjev in delavci smo vendar v ogromni večini. Torej delavci, rabimo svoje glasove pravilno, pošljimo v vse postavljene zbornice, ki jim je blagor delavca pri sreči in ne bo se nam treba jeziti čez "svobodo" te dežele, ne bo nam treba garati na pol zastoni in zraven še pomanjkanja trpeti zato, da se redi mošnjček kapitalistov.

Tudi vojna, ki pustoši Evropo že skoro tri leta, je delo kapitalizma. Več ozemlja hoče, da bo več ljudi lahko izkoriščal, da bo na ta način več dobička. Vladarji, pravo hlapei kapitalizma, hočejo več podanikov in slave. Teče pa delavska kri in uničujejo se delavska življenja na milijone. Pomlad se vrača v naravo, oživela bo duhteče cvetke po logih in poljanah, toda oživela ne bo niti enega onih, ki so padli kot žrtve kapitalizma in kronanih lenubov. Matere, žene in neveste jokajo na grobovih, njih solze močijo duhteče cvetke, a mrtvih ne zbujajo. Doli torej s kronanimi in nekronanimi lenuhi in ljudskimi zajedači! Izobrazimo se in organizirajmo se delavci v tej in v vseh drugih deželah in ne bo potem več daleč čas, ko vojne ne bodo več mogoče, ko bodo prestoli padali med staro šaro v muzeje in bo daleč daleč polne vrednosti svojega produkta.

Anton Rozina.

Širom Amerike.

ČE PODJETNIKI, KI SO OBENEM POLITIČARJI, NEKAJ ZAHTEVAJO!

Chicago, Ill. — Lastniki voz, s katerimi odvažajo odpadke v Chicago, so zahtevali, da se jim plača od voza \$7 na dan mesto šestih dolarjev. Gospodje podjetniki so rekli, da zastavljajo, če se jim ne plača zahtevane vsote. Z drugimi besedami bi povedali, da izpro svoje voznike, ki zanje delajo, če občinski svet ne prizna njih zahteve.

O zahtevi so razpravljali na občinski seji. Občinska svetovalec Coughlin in Cullerton, zvesta prijatelja župana, sta podpirala zahtevo. Občinski svetovalec Richert,

predsednik finančnega odseka, je poročal o situaciji. Predstojnik departamenta za javna dela je nasprotoval zahtevi. Predsednik finančnega odseka, ki vedno toži, da ni denarja v blagajni, je vstopil za zahtevo podjetnikov, ki bi stala mesto \$266,165 za leto.

To priporočilo je spravilo na noge socialističnega občinskega svetovalec Rodriguez, da je vprašal predsednika finančnega odseka, zakaj tako ne ravna z delavci, ki so nastavljeni pri čiščenju ulic in cest. Ko so delavci zaštrajkali, so bili odpušteni in nanihali so druge. Podjetniki so dobri rotovžki političarji. "Stvar izgleda kot politični roparski napad," je dejal občinski svetovalec Rodriguez.

Občinski svetovalec Merriam je rekel, če politični "graft" ostane na strani, je tako povzročanje nepotrebnosti, ker mnogo podjetnikov, ki so na plačilni listini, nima voz.

Občinska svetovalec Coughlin in Cullerton sta stavila na to predlog, da se podjetnikom dovoli \$7 od voza. Predlogu so ugovarjali razni občinski svetovaleci, češ, da ne spada na dnevni red. Ugovor je povzročil, da je zahteva podjetnikov propadla, ni pa še zbrana in pride zopet zanesljivo na dnevni red.

DRUŽINSKA DRAMA.

Redwood Falls, Minn. — William Kleeman, mlad farmer v bližini Clementa, je s sekuro ubil svojo ženo in štiri otroke. Nato se je obesil.

Sosedji menijo, da so dali delgovori povod družinski drami.

OGENJ JE POKVARIL TOVARNO.

Hazelton, La. — Požar je hudo poškodoval tovarno Jennesville Iron Works, v kateri so izdelovali granate za rusko vladu. V tovarni dela okoli 1,000 delavcev. Uradniki izjavljajo, da bo treba sponzorirati delo za več tednov, da popravijo škodo ki jo je napravil požar. Škodo cenijo na \$75,000.

POIZKUŠEN SAMOMOR.

St. Louis, Mo. — 37letna gđ. Tlizabeth Franz, ki stanuje sedem milj južno od Bellevilla, je skočila v samomorilnem namenu v vodnjak. Njena mati je opazila njeno dejanje in pričela je klicati na pomoč. Prihital je njen brat George in jo potegnil še živo iz vodnjaka.

UBIT V BOJU Z VLOMILEM.

Philadelphia, Pa. — Howard Ellis Garnall se je vrnil v družbi svoje žene domov, ko je njegova soproga opazila vlomilec v njihovi sobi. Prijela je vlomilec in pričela je klicati na pomoč. Garnall je vrgel vlomilec v vežo, ki je pa takoj potegnil samokres in oddal strel na Garnalla ki ga je zadel v trebuh. Po tem činu je vlomilec zbežal, Garnalla so pa odpeljali v bolnišnico, kjer je tri ure kasneje umrl.

UMOR IN SAMOMOR.

Sedalia, Mo. — Mrs. Charles Chamberlain je zastupila sebe in svojega dvanajstletnega sina. Sinu je dala šest doz klorinena bivega srebra, sama jih je po postelji enajst.

Pred mnogimi leti se je ločila od prvega soproga Koy J. Elliotta, z drugim soprogom je pa imela dva dni prej prepri, ki jo je po prepri zapustil.

ARETACIJA JE POVZROČILA RABUKO.

Duluth, Minn. — Dva policaja sta aretirala nekega člana I. W. W. Vseled aretacije je prišlo do rabuke med policijo in člani I. W. W. Kmalu je bila na pozornosti skoraj vsa policijska sila in neki policijski pes je oklal 12 oseb. Policija je aretirala 25 oseb.

OTROK ZAPUSČEN.

Pittsburgh, Pa. — Neznana žena je prišla z dve leti starim detetom v italijansko prodajalno na 7. cesti in Websterjevi ulici. Bila je okoli devete ure zvečer. Njega je prosila, da naj pazi na nanka, ker se vrne takoj. Prodajalec je prošnjo odbil. Malo kasneje so našli dete pred prodajalno in ga oddali policiji v oskrbo.

POSTAR OBDOJEN.

Jefferson City, Mo. — Paul Calvert, bivši postar v Ashlandu, Mo., je bil obsojen na eno leto in en dan ječe, ker je ponesl \$4.700 poštnega denarja.

Španska vojna in ve- iz inozemstva.

Mednarodne in prve strani

na stvar, ki lahko takoj kon-
stano, je da se ljudske mase
v Avstriji dvignejo, in
zase armado in starejo
im monarhije. V to svrhu
zaključil, da ruski narod
na narode in predvsem na
rijat v Nemčiji in Avstri-
vrže svoje kralje in cesarje
ter postane svobodni. Ako
godi, potem Rusija nima več
za nadaljevanje vojne in
hitro sklenjen.

družinami močmi — se gla-
— lahko ustavnostno strašno
ki je sramota za človeč-

uecija, ki je bila sprejeta
du, končuje:
ija bo branila svojo prido-
svobodo pred vsakim so-
tom, bodisi notranjemu ali
emu, in se ne bo pustila pes-
nobene zunanje militaristi-

hodu so vojaki paradirali
meli Petrograda z banderi,
meli napis: "Svoboda in

minister Gučkov, ki se je
bojne fronte, prinaša zelo
vojne. Povsod so ga spreje-
čete z največjim navduše-
prisegale, da se bodo bori-
dnjega moža, če je treba.
več v munijskih tovarnah
ih industrijah, ki proizva-
jne potrebščine, so skleni-
države svojo glavno zahtevo
murni delavnik toliko časa,
bo trajala vojna.

mužiki se organizirajo.

seh strani prihajajo prido-
na muški na delu priro-
dajo lokalno vladno. Ker je
tajna carska policija, so
organizirali novo milico
srede. Mužiki so tudi po-
lokalne oblasti in izvolili
te zastope, v katerih sklepa-
ovih problemih. Sklenili so
za znižanje cene kmečkim pri-
ki so namenjeni armadi in
im slojem v večjih mestih.
nakopravnosti za ženske je
bila odmev. Iz Jekaterino-
gubernije so muški posla-
v v doposlantvo, ki je
o udanostno izjavo eksek-
u odboru dume.

to dobi carska posestva.

ma zemljiška posestva
carja in velikih knezov, ki
jo skoraj polovico vse Ru-
do razdeljena med ljud-
ko tako sklene ustavodajni
Tako je izjavil večeraj na
vojakov in delavcev Mihael
nko, predsednik dume.

meni minister Terešenko je
il, da bo začasna vlada na-
poseben davek na vojne do-
Omenil je tudi, da bo vla-
šala dobiti večje posojilo
ženih državah. Vlada je tu-
novala posebno komisijo,
predseduje Aleksander
ski, poslanec iz prve dume,
da uredi zadeve na Polj-
Vsa vladna posestva na
em postanejo lastnina polj-
žave, ki bo najbrž samo-
a republika.

ke so dobile pravico do
avnih služb in opravičene so
o sedeža v ministrstvu.

car moli za novo vlado.

on, 30. marca. — Iz Pe-
da javljajo, da je Nikolaj
ov prošil začasno vlado, da
olija njegovemu trinajstlet-
nim odhod na Norveško, da
tam zdravi. Vlada se ni
arila na njegovo prošnjo.

car in njegova družina
ži jako mirno. Nikolaj, ki
se pred nekaj tedni avto-
se Rusije, si preganja dolg
delom na vrtu v Carskem
Zadnje nedelje je bil v cer-
ko je duhoven molil za
rično vlado, je eks-car pa
kolena in pobožno sklenil

NIJI VSTAJA REVOLU-
CIJA.

Amsterdam, 30. marca. — Po-
nani se širi revolucionarno
e. Vlada hoče s starja na-
zadusiti gibanje in večeraj
glasila vojni sod po vsi dr-
kljub temu je položaj zelo
Na čelu gibanja so orga-
ni delavci, ki so v sredo pro-
generalni štrajk in izdali
na ljudstvo, da se dvigne

zoper zatiralce. Vlada je aretirala
nekaž voditeljev in ukazala mobi-
lizirati armado kakor v vojnem
času. Generalni štrajk je le delo-
ma v tiru.

Gospodarski položaj na Špan-
skem je neznošen. Pomanjkanje
hrane urašča vsled nemške sub-
marinske blokade. Revolucionarni
duh, ki je nekaj let počival, je
znova vzplamenel, ko so prišle
zadnji teden vesti o zmagoviti rus-
ki revoluciji. Španska vlada se
zanaša na armado, ki je — kakor
poročajo — do zdaj še lojalna.

V ITALIJI TUDI VRE.

Berlin, 30. marca. (Brezlično).
Iz Švice prihajajo dan za dnevom
vesti o nemirih in izgredivih v se-
verni Italiji. Izgredivi imajo že re-
volucionarno lice. V Turinu je
proglasen preki sod. Nemiri se po-
javljajo tudi v južni Italiji.

VESTI Z BOJNIH FRONT.

Berlin soper poročila o umikanju.
Berlin, 30. marca. — (Brezlično).
Generalni štab naznanja danes,
da so se nemške čete zopet u-
umaknile iztočno od Peronne v
Franciji. Umaknitev se je izvršila
ob česti Peronne-Fins po vročem
boju s "premočno silo" Angležev.
Nemške čete so tudi odstopile svo-
je pozicije na črti Ruvalcourt-
Sorel. Severnoiztočno od Soissona
so pa Francozi zastopni na-
padali blizu Neuville in Margiva-
le. Bili so odbiti z velikimi izgubami.
V Artoisu, na severnem
robu nove fronte so Kanadčani
napadli štirikrat, toda vsakokrat
so bili vrženi nazaj. V Sampaniji
je naša artilerija zadržala nove
francoške napade.

London, 30. marca. — V zad-
njih 24 urah so težki topovi igra-
li glavno vlogo na novi francoški
fronti. Zavezniki so privlekli svo-
je topove najtežjega kalibra in o-
glasilo se je bombardiranje od Ar-
rasa do reke Aisne a tako siho, ka-
kor je grmelo lansko poletje na
starem somškem bojišču. Torna-
do jekla je pokrili vse nemške li-
nije, ki se še trdovratno branijo,
in če imajo Nemci kakšne zakope
na novi fronti, se bo moralo zdaj
pokazati.

Bilo je pa tudi infanterijsko
bojevanje. V skupnih operacijah
naokrog St. Quentin in Laona so
Angleži in Francozi večeraj oja-
čili svoje pozicije navzlic ljutemu
ognju sovražnika. Med St. Que-
ntinom in Cambraiem so naše čete
okupirale Neuville Bourjonval, ki
je stal Nemce mnogo krvi. Ko
so naši vojaki prišli v vas, so našli
cesto, ki delj kraj, zajezeno z
nemškimi mrlji. Artilerijski o-
genj je podrl vse hiše. Okrog
Croiselles se vrše ljuti boji za
posest hriba v dotičnem okolišu.
Ta hrib je glavna nemška obram-
bna pozicija, ki brani pot v Cam-
brai.

Z ruske fronte.

Petrograd, 30. marca. — Sever-
no od Stanislava, v okolici Jemnice
(Galičija) je sovražnik po si-
loviti topniški prepravi napadel
naše linije, toda naš protigenj ga
je vrzel nazaj v zakope. Ravno
tako je naš ogenj razbil poskuš-
ne napade pri Slaventinu, deset
milj severno od Brzezany. Iztoč-
no od tega kraja je naše vojaštvo
užgalo veliko mino. Po razstrel-
bi so planili Rusi v nemški zakop
in pregnali z bajoneti Nemce, ki
so se stiskali v neki izdolbini. 21
mož smo ujeli.

Z rumunske fronte.

Petrograd, 30. marca. — Naši
protinapadi južno od rek Ousa in
Cobanjas, s katerimi smo hoteli
reokupirati izgubljene pozicije, so
bili brez uspeha. Naš ogenj je u-
stavil prodiranje sovražnih čel ob
cesti Fokšani-Tekučiu.

S turške fronte.

London, 30. marca. — Fronta v
Palestini: Poveljništvo naše ar-
made v Egiptu brzojavlja, da so
naše čete prodrele petnajst milj se-
verno od Jafe v Palestini in se u-
stavile pri reki Vadi Guze, pet
milj južno od Gaze. V ponedeljek
in torek so bile čete v ljutem bo-
ju s turško armado, ki je štela o-
krog 20.000 mož. Sovražnik je bil
dočela poražen in imel je obut-
ne izgube. Ujeli smo 900 Turkov
in med njimi je poveljujoč general
in ves divizijski štab 53, turške di-
vizije. Med ujetniki so tudi štir-
je avstrijski častniki in 32 drugih
avstrijskih in nemških vojakov.
Vplnili smo tudi dva avstrijska

topova. — Naše čete so se borile
izvrstno.

Petrograd, 30. marca. — Kav-
kaška fronta: V smeri od Bitli-
sa no naše čete napadle Turke v
Taktalu in z bajoneti vrgle na-
sprotnika nazaj. 14 Turkov je bi-
lo ujetih.

Z italijanske fronte.

Rim, 30. marca. — Na Krasu so
Avstrije prečno naš napadi po
močnem bombardiranju naše pozi-
cije na hribu št.144,ali takoj so bili
odbiti in ostavili so nekaj ujetni-
kov v naših rokah. Sovražni ero-
plani so zopet metali bombe na
Gorico.

NEMČIJA SVARI AMERI- KANCE.

Amsterdam, 30. marca. — Iz
španskega diplomatskega vira se
poroča, da so nemške oblasti opo-
zorile Američane, kar jih je še na
Nemškem, da naj zapustijo drža-
vo z 2. aprilom.

V NEMČIJI VIDJO STRA- HOVE.

Amsterdam, 30. marca. — Iz
Berlina poročajo, da namerava
nemška vlada odpraviti razlast-
niški zakon, ki velja za Poljake
v Nemčiji in dovoliti Poljakom ra-
bo poljskega jezika. To se ima
zgoditi zato, da vlada potolaži
Poljake.

Minister za notranje zadeve
Brettreich je v pruskem deželnem
zboru naslikal zelo temno sliko ži-
večnega položaja na Bavarskem,
kjer je veliko pomanjkanje najna-
vadnejše hrane. Situacija izven Ba-
varske je pa še slabša. Minister
je tudi priznal, da je prišlo več
krat do konflikta med severno in
južno Nemčijo in glavni vzrok
razprtijam je bila uprava vojne.
Obenem je napovedal zelo kritič-
ne tedne, ki imajo zdaj priti.

SLOVENSKE VESTI.

Chicago, Ill. — Mary Lustig, tri-
letna hčerka Mrs. Barbare Lustig,
stanujoča na 9619 Ewing Ave., do-
bila je v četrtek večer take hude
opeklina, da je umrla. Deklica se
je igrala na domačem dvorišču, ko
se ji je vžgala obleka.

Canonsburg, Pa. — Društvo Po-
stojnska Jama št. 138 SNPJ. pri-
redi dne 14. aprila veselico in dru-
štveni dvorani. Igrala bo Alexan-
der godba in poskrbljeno bo v pol-
ni meri tudi za lačne želodec in
žejna grla. Vstopnina za moške je
50c, dame so vstopnine proste. Vse
tukaj živče in okoliške Slovence
vabimo, da nas posetijo in se zab-
vajo z nami.

Odbor.

KAJ NI MESTNEMU SVETU VŠEČ.

Chicago, Ill. — Socialistični ob-
činski svetovalec je predložil ob-
činskemu svetu resolucijo, da se
jo predloži kongresu, če izbruhne
vojna, da konfiscira vse dohodke,
ki presegajo \$100.000 na leto. Re-
zolucija je bila sunej v srčnovo
gnezdo. Poleg obeh socialističnih
občinskih zastopnikov je glasova-
lo zanj še sedem občinskih za-
stopnikov.

To je dokaz, da so delavci v
Chicago glasovali za take občins-
ke zastopnike, ki hočejo, da gre-
do delavci v strelske jarko in no-
sijo tudi vse troške za vojno.

Dne 3. aprila imamo občinske
volitve v Chicago. Ali bodo de-
lavci v Chicago zopet glasovali
za take občinske zastopnike, ki
hočejo, da delavci izpostavijo svo-
je prsi krogom in vrhutega pla-
čajo še troške, da sa padli za kapi-
talistične interese?

CENA PREMAGU PADE.

Chicago, Ill. — Philadelphia,
Reading Coal and Iron kompani-
ja naznanja, da zniža cena premo-
gu s prvim aprilom za 50c pri to-
ni.

AMČENA DOBRA VINA IN LIKERJI v čis. 1903
na doboto in na drobno za vas in vašo družino so dolo
V BERNARDOVI VINARNI Chicago, Ill.
Telefon Canal 842.

Somnini ubeglega nemškega vojaka
je nepristranski popis grozot vojne od preprostega delavca-
socialista, ki je vse sam skuil na zapadni fronti ter se mu
je poročilo objavilo v Ameriko. Vstopnina — vse do prvega
400 Park St., Milwaukee, Wis.
Pri leta 75c, 8 novcev \$1.00, leto \$1.50.

POZOR ROJAKI!

Naznanjam rojakom, da sem
odprl trgovino s mešanim blagom
in se priporočam za obilen obisk.
— Vsakemu bom hvalečno postre-
gel po zmerni ceni.

ANTON ZORNIK,
HERMINIE, PA.

Pozor rojaki!

Kadar potrebujete pisalni pa-
pir in kuverte s vašim imenom in
naslovom tiskanim v oglavju, v-
prašajte vselej za ceno pri meni!

MIKE ČEBAŠEK,
Box 148, Van Voorhis, Pa.

ROBERT W. LAYER ARCHITECT

118 N. La Salle St., Chicago,
ki je izdelal načrt za gl. urad
S. N. P. J. se priporoča Slo-
vencem za izdelovanje
stavbinskih načrtov.
Tel. Franklin 5601
TEL. NA DOMU AUSTIN 85008

22 artističnih slik
namih krasot in v raznih intere-
santnih pozah. Zelo krasne slike.
Cena za vse to je le 95c. — Pošljite
Money Order ali pa pošte-
znanko.
GLOBE NOVELTY CO.
Box 41, Sta. D. New York, City

FONOGRAF
za vsacega
za ceno
kot je
nikdar
prej.
SAMO
\$2.00

Ta čudoviti fonograf igra vse
velikosti plošče od 6 do 10 paleev,
Victor in Columbia plošče zelo
čistoglasno, jamčen je dati popol-
no zadovolstvo. Na sprejem en
dolar vam pošljemo ta fonograf in
eno ploščo prosto in ostalo pa nam
plačate ob sprejemu na C. O. D.
ali pa kao nam pošljete celo avto-
dva dolarja z naročilom, vam po-
šljemo fonograf in eno ploščo zra-
ven poštne prosto. Pišite nam še
danes
PENNSYLVANIA SUPPLY CO.
Porter Block Bldg. Easton, Pa.
Dept. 5.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

538 Penn Av., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je
najstarejši slo-
venski zdravnik
v Pittsburghu,
ki ima 26 let-
no prak so v
zdravljenju
vseh vrst bolezni.
Zaustavljanje
krovi zdravi a
vsi kvi v tim
1898, ki pa je
tudi dr. Erlich.
On izumlja mo-
delne po te-
leu, v grlo,
in v križi in križi in križi tudi pri
splošnem vodu, odzdravi a gotovostjo.

Vse bolezni, ki prihajajo po rednem
odstoku zdravi po omejenem tednu. Ka-
ker hitro opazite, da vam ponujamo močno
smotnost, ne čakajte, temveč pridite in
jas vam je bom soper povzeli.

Sudenje čvrt, ki vodi in mehurici odzdravi
v kratkem času. Hidrotični ali vodni
kilo odzdravi v 50 urah in sicer brez op-
eracije.

Bolezni mehurice, ki povzročajo bole-
line in križi in križi in križi tudi pri
splošnem vodu, odzdravi a gotovostjo.

Rumunskim uranju, bolečin, otepljen-
ost, odzdravi v drugo tedno. Bo-
lezni, ki nastanejo v ozadju krvi odzdravi
v kratkem času in ni potrebno ležati.

Uradno ure: V ponedeljkih, sredah in
petkih od 9; sčetrjak do 5. popoldne. V
torih, četrkih in sobotah od 9; ure sčetr-
jak do 5. ure sčvader. — Ob nedeljah pa
do 4. ure popoldne.

8 pošte na delam. — Pridite ochno. —

Ne pozabite imeti in šivih!

Zdravim omo moško osebo.

**Slovenska Narodna
Podporna Jednota**

Ustanovljena 9. aprila
1904

GLAVNI STAN: 2637-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrid, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 86, Otard, Kas.
II. Podpredsednik: Josef Kuhl, 9409 Ewing ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovac, P. O. Box 1, Otero, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Jose Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741-1st St., La Salle, Ill.
F. S. Tauchar, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.

FOROTNI ODBOR:

Anton Hrast, 811-95th Ave., New Duluth, Minn.
Jose Kadišek, 679 box, Smithton, Pa.
Rudolf Pieterick, 436 box, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, L. Box 3, Willock, Pa.

UREDNIK "PROSVETA":

Jose Zavertnik.

VARNOSTNI KRAVNIKI:

F. J. Kern, M. D., 6303 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

lahorj. 17. junija 1907
v dr. listnic.

VSE DENARNE KADEVE IN STVARI, ki so vložile gl. upravnega odbora
in S. N. P. J. naj se pošljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽNE GLEDNE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošljajo na
naslov:

JOSE AMBROŽIČ, Box 351, Canonsburg, Pa.

KADEVE PREPRIČLJIVE VERNIK, ki sta jih ročili prva in druga in-
stanca, se pošljajo na naslov:

ANTON HRAST, 811 — 95th Ave., New Duluth, Minn.

VSI DOPIJI, rasprave, članki, naznanila itd. na "Prosveto" se pošljajo
na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETA", 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročila, oglaš, se pošljajo na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA", 2637-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J., uradništvom in upravnim
"Prosveto" ne rabite imen uradnikov, marveč napišite naslov, na je to nove-
d ako šelite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Seje glavnega upravnega odbora se vršijo vsake prve srede in tretji
četrtek v mesecu. Začetek ob eni uri popoldne.

NA PRODAJ

je nova mala hiša, štiri sobe in
en aker sveta, dobra rodovitna
zemlja, vse ograjeno, 37 čevljev
velik kokošnjak in kokoši ter
gosi. Proda se vse skupaj le za
\$1800, na lahke plačevalne ob-
roke, malo naplačilo ali kakor si
sami želite. Za pojasnila pridite
osebno ali pišite na naslov: 10638
Homan Ave., Chicago, Ill. Telf:
Mt. Greenwood 65.

NAROČITE SI VISKO IN VINO

za velikonocne praznike

od dobroznane tvrdke

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton St., Pittsburgh, Pa.

Pišite po cenik, naročilne pole

in koverta za odgovor.

Pazite v tem listu na naš veliki

oglas v četrtekovi izdaji.

PARSON

OSWEGO

ALTAMONT

Vsi državljani države Kansas gredo na

POT SVOJE SRECE

V teh okrajih so zelo važne naselbine, kjer je

dosti rogov, poljedelstva in industrijalnega dela.

SOUTHERN TRACTION CO.

v Kansasu se je ustanovila z namenom, da zgradi

železnico in neka puja tvrdka je že prevzela kon-

trakt za delo te železnice.

Okolica te železnice ima zelo milo in dobro pod-

nebje enako vašemu v stari domovini.

Svet leži v ravnini in zemlja je zelo rodovitna,

žito, pšenica, zelenjava rastejo v izobilju; mnogo

pašnikov za živinorejo.

Vsa ta okolica je polna premogokopov, studen-

cev petrolja, in naravnega plina, s čemur se rasvet-

ljujejo vsa bližnja mesta in vasi, tudi Kansas City,

Kansas, in Kansas City, Missouri.

V teh krajih se pogrešajo malo zvezo, posebno

iz Parsons, Oswego, Altamont, Edna, Coffeyville,

Columbus, Corona in Chappling, da se poveča trans-

portacija domačega izdelka na večji trg.

Iz tega razloga se je Kansas Southern Company

odločila, da se je organizirala tako imenovana

D. CONTI CONSTRUCTION CO.,

da naredi železnico, katera bo zvezala vse te okraje

Vsakateri lahko vzame delež in pomaga finan-

cirati to železnico s tem, da kupi eno delnico v znes-

sku \$5.00 vrednosti.

DANES JE TO EDEN NAJBOLJSIH KRAJEV

ZA VLOGE.

Samo še nekaj malega delnic je na razpolago,

torej boljše je, ako hitite z nakupom teh. Ako imate

denar, da ga naložite in pričakujete koristi od tega,

potem ne izpustite te redke prilike.

Ako želite kupiti gori omenjene delnice, ali če

hočete kakršnekoli pojasnila o tem, potem pišite ta-

Brez zadnjega poglavja.

Spisal Jos. Kostanjevec.

VII.

"Torej svoje opravke ste izvršili v najlepšem redu, gospod Zabukovec? Dobro, ali kaj pa je s pobiranjem denarja? Prosim Vas, poročajte mi še o tem! Ali je plačal Pregelj zapadlo vsoto? Kofiko je že znašal?"

"Petsto goldinarjev, gospod Volec."

"Ali je plačal?"

"Ne še, obljubil je, da poravnava v štirinajstih dneh."

Zabukovec je bil bled kot stena in je zrl v tla.

"Kaj pa drugi?"

"Tukaj je denar in so računi."

Zabukovec je predložil račune in vse se je ujemale.

"Hvala Vam, toda počakajte še malo, da preglemam, kaj je prinesla pošta. Morda je kje kako naročilo, ki se tiče Vašega delokroga." Zabukovec je sedel, a Volec je začel odpirati pisma. Dolgo jih je prebiral, a zadnje je držal v roki še potem, ko ga je prebral. Obraz se mu je nabral v prijazne gube in sladak smehljaj mu je legel okoli ust.

Približal se je s pismom Zabukovec in dejal:

"Izvolite prebrati to pismo, gospod Zabukovec!"

Zabukovec je vzel list, a Volec se je vstopil prav tik njega in ga opazoval.

List je padel Zabukovec iz roke in tema se je storila pred njegovimi očmi.

"No, kaj pravite k temu, gospod Zabukovec? Kako se to ujema s prejšnjim Vašim poročilom?"

Sladko se je smehljajal gospod Volec.

"No, ali nečete odgovoriti? Saj vidite, Pregelj piše, da ste žal že oddali, preden Vam je vedel povedati, koliko naj se mu pošlje. Zato naroča blago sedaj. Zraven piše, da Vam je izročil petsto goldinarjev."

"To vse sem bral, gospod Volec, a oprostite, da Vam ne morem na to odgovoriti ničesar. Povem Vam lahko samo toliko, da sem denar res prejel, a da Vam ga sedaj ne morem takoj oddati," je dejal Zabukovec resno in mirno.

"A, razumem, razumem. Torej majhna defraudacija, gospod Zabukovec, kaj ne? No, to nič ne da."

Volec je stopil nekolikrat gori in doli po sobi. Bil je videti zelo nemiren, a na njegovem obrazu je bila videti vedno večja zadovoljnost.

Slednjice se je ustavil pred Zabukovecem.

"Stvar se bo rešila takole, gospod Zabukovec. Vi mi do danes zvečer odštejete petsto goldinarjev in sicer do sedme ure. Ako zamudite minuto, ovdam stvar sodniji. Z Bogom!"

Zabukovec je izginila vsa kri iz lice. Tresle so se mu roke in šibile so se mu noge.

A nemo se je poklonil ter odšel.

"Pa ne zamerite, gospod Zabukovec, saj veste, tako mora biti!"

Zabukovec ga ni slišal, hitel je na cesto, hitel kakor obstreljena žival.

Volec pa je od razburjenosti sedel. Stisnil je usta skupaj in zamišljal. Videti je bilo, da mu vse zelo ugaja.

"Tako, tako se vse enkrat maščuje. Kakor se posojuje, tako se vrača. Ha, ha!"

Zadovoljno si je prižgal smotko in spuščal dimove kolobarčke proti stropu.

Ko je stopil Zabukovec na ulico, si je oddehnil. Sveži zrak, ki je vel od gora proti mestu, je dobro del njegovim tesnim prsim. Visoko je povzdignil svojo glavo in je stopil nekoliko korakov dalje.

Ali na bližnjem ovinku se mu je hipoma zazdelo, da ga je nekdo pogledal sumljivo. In ko je srečal drugega, ga je pogledal tudi ta čudno in od strani, kakor bi bil zagledal velik madež na njegovi obleki.

In Zabukovec je nehote pogledal svojo sukno in pogledal svoje hlače. Bilo je vse čisto in v redu. Toda, ko so ga srečavali zopet ljudje, so ga motrili vsi zvedavo in akoro nesramno.

"Kaj neki vidijo na meni?" je pomislil Zabukovec.

Toda ni mu še dobro šnila ta misel skozi možgane, ko si je dejal:

"Glavo jim nosim previsoko, to je!"

Nasmejal se je in je vzdignil glavo še više. Toda še čez nekoliko korakov mu je sama ob sebi in nehote klonila niže in niže. In stopal je ob hišah, tiho in plašno kakor senca.

Krenil je iz mesta. Dolg drevored se je vil pred njim. Visoki kostanji so šepetali v vrhovih nad njim, oddalec je črnela velika lisa smrekovega gozda. Tja vun ga je gnalo, po oni samotni in tihoji je zahrepenel. Samo nekaj trenotkov bi bil rad sam, proč od mesta, proč od ljudi.

"Ne, ne morem, predalec je," je zastokal Zabukovec, "leer ne opravi svoje zadeve do sedmih."

Ikratu je začutil neko utrujenost in sesti je moral na bližnjo klop. Na nasprotni strani je ležalo solnce navzdol. Skozi nizko vejavje so prodirali njegovi žarki in so zasvetili Zabukovec v obraz. Zazrl se je tja v to lepo žarečo oblo in se je zamislil. Kolikokrat je gledal in občudoval solnčni zahod, a nikdar ni mislil, da zaide kdaj to solnce za vedno. Rdeča zarja nad gorami je oznanjevala, da izide to solnce tudi jutri, da izide njemu in vsem stvarjem, ki se veselijo njegove pohotne toplote. A sedaj se mu je hipoma zazdelo, da mu zahaja solnce zadnjičkrat. Izza gore je priplul na nebo temen oblak in je rasel vedno više in je pogoltnil solnce in vso prelestno svetlobo.

Zabukovec se je stresel in je vstal. Vračal se je v mesto. Malo je imel znanec, še manj prijateljev, ki bi se bil lahko zanesel nanje. Živel je samo svoji družini in tako se je zgodilo, da je poznal pobilje le malokoga. A danes je bilo treba

dobiti denar, treba je bilo najti prijatelja in pomočnika v sili.

In tedaj se je spomnil starega znanca, ki je poznal njega in njegovo rodbino že iz mladih let. Vedel je njegov naslov; ta mu gotovo pomore!

"Da, ako bi imel sam toliko prihranjenega!" Toda pri vsej skromnosti, pri vsej varčnosti se ni dalo privarčevati ničesar. Življenje je bilo vsak dan dražje, človek je moral biti zadovoljen, ako je mogel izhajati brez dolgov.

Težke in vedno težje so bile Zabukovec noge, kolikor bolj se je bližal stanovanju svojega znanca. Nikdar še ni prošil na tak način, nikdar ni beračil. Zdelo se mu je včasih, da ne bi mogel izpregovoriti besede, ako bi našel v tako zadrego. In danes je začel in danes bo moral beračiti! Zašel je po svoji dobroti. Tega ne ve drugi, Bog ve, kaj si bodo mislili, kako ga bodo gledali!

(Dalje prihodnjaki.)

KLETVA.

Spisal August Šenoa. — Prevel Starogoraki.

I.

Kdo ne ve za naš beli Zagreb? Kakor bela jata golobov, se dvigajo danes pod črno zagrebiško goro hie in palače. Proti nebu kipijo visoki zvoniki nadškofijske cerkve, kakor da od Boga najvišjega prosijo sreče in blagoslova rodu hrvatskega.

Po dolini in gričih biva hrvatski narod, ponosen, da prebiva v prestolici Hrvatske. In oni z gričev in oni z doline se pozdravljajo kot bratje Zagrebčani, tripijo složno bolesti, a složno se veselijo in upajo v boljše dneve. Vse to je eno mesto, vsakemu milo in drago. Ali vedno ni bilo tako.

Zagreb je bil manjši, a imel je dva gospodarja. Na visokem brdu, kjer se dviga proti nebu cerkev sv. Marka in kjer je ban in cela vlada, so gospodarili svobodni meščani mesta Griča; doli krog nadškofijske cerkve, kjer je vladal nadškof in kanoniki, je bil Kaptol. Danes jih ne deli nikdo, ali prej jih je delil potok Cirkvenik. A vse to, kar je danes spodnje mesto, se je zgradilo mnogo pozneje. Tu so še dedi orali in kopali. Zelenela je korusa in zlatilo se žito.

Bilo je to pred petsto leti. Na griču okrog sv. Marka je stalo mesto Grič, obdano z zidovjem in stolpi. Nekateri še danes stoji. Med mestnim zidovjem in potokom Cirkvenico so stali male lesene hišice, ki so spadale pod Grič. Tu so prebivali Nemci čevljarji, zato se je imenoval ta kraj tudi "Šostarska vas". Kraj Cirkvenika so rastle vrbe, a med njimi je stal tu pa tam mlin, kakor na griški, tako na kaptolski strani. Čez Cirkvenik je bil most in dalje Kaptol, kjer je poleg meščanov gospodaril nadškof in kanoniki.

Mrko je gledal Grič na Kaptol, Kaptolci na Gričane, a most čez Cirkvenik se je imenoval "krvavi most," zakaj tu se je čisto prelivala bratska kri Gričanov in Kaptolcev. Ali so bili to zlobni ljudje? Ne greši, prijatelji, niso bili. To so bili čestiti in veljavni ljudje, ali vsak od njih je zahteval svoje pravice. Ali te pravice so bile tako zapletene, da jih niti velika gospoda ni znala razrešiti, a kaj še le ubogi, neolani meščani. Eni, kakor drugi so imeli a kraljevim pečatom potrjene pravice. In vsakdo se je sklicaval na to. Ali kralji so se brzo menjavali. Ta je daroval Kaptolu ono, a drugi Griču spet drugo; bili so pa tudi taki, ki so Griču in Kaptolu dajali enake pravice. Odtod kri in prepri. Že kralj Bela, bešeč pred Psoglavci je daroval Griču svobodo, naj mu nikdo ne sodi razum lastnega sodnika in kralja. Dal pa je tudi Kaptolu kos griškega zemljišča, da lahko uide, ako bi ga neprijatelj preganjal. In tako je postavljal Kaptol na griški strani stolp "Popov toranj". To je bilo zoper griško zidovje, kakor če bi človek pomolil človeku pest pod nos. Drugo zlo je potok Cirkvenik. Kaptolska gospoda je trdila, da je ves njihov, a Gričani, da je polovica kaptolska, polovica griška. Ti imajo pismo, ali imajo ga tudi drugi. Ti postavijo mlin, a postavijo ga tudi drugi. In evo prepira, evo krvi. Čestokrat zgori kaptolski, čestokrat griški mlin, in kri se lije — lije za pravico. Tretje in največje zlo sta povzročila kralja Karl in Andrej, ko sta "filjaršeno" in "postavilo", potesujouč se za krono, podelila Kaptolu. Kar se v Griču prodaja, kar se v Griču pripelje, vse to je Kaptol obdačil. Aj, ali tudi Gričani so ljudje, oni se mučijo, delajo in imajo svoje pravice — in ne dajo svojega truda in evo: zopet krvi, krvi... Že itak plačujejo kaptolski gospodi desetino od dohodkov, ali jim še kaptolska gospoda zagospodari tudi v trgu in mestu? Nikdar — trden meščan je Goričan. Pošteno in junaško sree. Umre rad, ali od pravice ne odstopi. In tako je mesto bratske sloge in ljubezni razšlo z vsakim dnevom sovraštvo med kaptolsko gospodo in Gričani. Eni in drugi so umirali, in potok Cirkvenik se je pogostoma rdečil od bratske krvi.

II.

Velik gospod je Grga Prišlin, dvorski župan škofa Pavla Horvata in kaptolske gospode. Mrka in slojna oseba je to. Čvrsto je njegovo telo in sree trdo. Mnogo griških solz je zakrivil, prelihl mnogo griške krvi. In njegova hiša, ki je stala mrko na kaptolski strani blizu potoka Cirkvenika, je bila osvojevana Gričanom huje od samega pekla. Škof Pavel Horvat je bil pravičen, ali vroče krvi, in pustil je Grgi, da dela po svoji volji. In Grga je bil blé božji. Tudi danes sedi mrk v svoji močni hiši. Pred njim pa vré vina. Ali ne pije ga mirno, nego malo pokusi in nato se dvigne in gre k oknu ter posluša kako šumlja vrhovo listje ob potoku Cirkveniku, a na griški strani klopeče mlin Zlatobradiča gričana. Naenkrat nekdo poteka. Grga odpre vrata in pokaže se glava brez ušes. To je glava Martina Boštie. Bil je griški meščan, ki je vse svoje imetje zapil in potem kradel tuje. Zaslačil so ga, odrezali mu ušesa in ga poglali na Kaptol. Sedaj služi gospodarja Grga.

(Dalje prihodnjaki.)

Plavice in slak.

Spisuje Ivan z Vrha.

(Nadaljevanje.)

"No, zastran tega, oče, ni nič skrbi. Jaz bi ne bil prvi, ko bi jo imel, pridite enkrat na Dunaj, pa se vstopite pred univerzo, povem Vam, da boste en ali drug dan lahko videli, da čakajo zunaj žens in otroci!"

"Za Boga križanega!" prestraši se Boštje, "torej tako je že svet začel! Poslušaj me, Stefan, trikrat na dan poklekni, pa do komoleca Boga zahvali, da te nisem pustil na Dunaj!"

Potem govore mnogo o Dunaju, toliko časa, da pridejo ženske z gospodom Skalarjem zopet na vrt, kjer posejajo k obedu.

Ako se bavimo le s to gospodo, zabijmo, da je danes še neka druga v vasi. Gospod kaplan in gospod učitelj. Čisto smo ju pustili z nemar. Kako se inajno danes pri Boštiju, slišala sta oba, a da ne bi se dejalo, vsilujeta se in prišla bi rada v gospodsko družino, zato ne gresta danes k Boštiju na obed, ampak malo dalje k Jetimemu očetu. Vendar se jima ni dalo tam sedeti. Takoj po kosilu vstaneta, ter se izprehajata proti Boštijeve. Prav blizu sta že, pa škoda, na pragu ni nikogar domačih, da bi ju ogovoril in jima povedal kaj o gospodi.

"Gospod kaplan, veste kaj? tu malo počakajva," svetuje učitelj, da pride kdo na prag.

"Dobro," pritruje gospod kaplan, vstavi se sredi ceste, ter začno gledati kvišku, kjer na jasnem nebu samotari tu pa tam kak izgubljen oblček.

"Zdaj le!" zašepče gospod učitelj, "Boštje je na pragu!" Ob enem ju je pa tudi Boštje zagledal, ponizno se odkrije, ter stopi k njima.

"Vroče, vroče!" opominja gospod kaplan.

"Dež bomo dobili kmalo, dež," pritegne gospod učitelj; "niče noče izdati, kaj bi prav za prav želela."

"Sedaj ga pač ni potreba, jutri bomo kosili pri ns, in tudi gospodi bi kaj navskriž hodilo, ker se meni že odpeljati."

"Da, res, res, gospodo inate!" zinet oba, gospod kaplan in gospod učitelj.

"Stopite malo k nji, gospod kaplan," vabi Boštje.

"Ne, ne, kaj bi dejali, ko bi kar prišel, kakor bi z neba padel!"

"Nk se ne bojte, kar z menoj pojdi, jaz bom stvar tako vravnal, da bode vse prav."

"Saj res," pravi gospod učitelj, "kar pojdiva, oče Boštje bode že preskrbeli, kakor je prav."

"Za moj del," pravi gospod kaplan ter gredo. A ko vidijo, da gre tudi gospod učitelj z njimi, postojte malo, ter reko: "Ti ostani tukaj, pa me pridi poklicat in opomni, kadar bode blizu dež."

Kakor bi treščilo predenj, tako se mu je zdel ta ukaz, kdo je dal dober svet, kdo je pripomnil k temu, da gredo gospod kaplan sedaj h gospodi. On, on največ in sedaj ne sme z njimi! Jazen je, da vse poka po njem, a vendar se ponizno prikloni, ter pravi: "Bom!"

"Gospodje!" pravi Boštje, ko pripelje gospoda kaplana na vrt, "gospod kaplan so se bali in sram jih je bilo priti semkaj, a jaz sem dejal, kar idite, na mojo besedo, vravnal bodem, da dobe vse prav. Kaj ne?"

Z veliko prijaznostjo sprejme gospoda kaplana, a vendar sedaj bi bil rajši tri sto milj od nje, nego tu pri njenem omizju: da bode Boštje stvar tako čudno vravnal, ni si mogel nikakor misliti. To je bila dolga ura, sila dolga. Kakor bi na žerjavici sedel, tako se mu je zdelo, in v pogovoru se je tako slabo vedel in mnogokrat tako čudne stvari prinesel na dan, da je gosposko omizje komaj smeh zadržavalo. In vendar se ve gospod kaplan dobro spominjati, da je znal drugekrat govoriti kakor pravdarski doktor, se ve da ne meji gospodo, ampak kakor je govoril s svojimi ovcami.

(Dalje prihodnjaki.)

OLJNI KRALJI IMAJO DOBRE ČASE.

Chicago, Ill. — Standard Oil družba v Kansasu je v letu 1916 napravila \$1,270,313. Delniški kapital družbe znaša le \$2,000,000, torej je družba napravila 63.61 odstotkov čistega dobička.

Iz urada stavbinskega in posojilnega društva

SLOVENSKI DOM

S tem naznanjamo slovenski dom v Chicagi in okolici, da bode gori navedeno društvo dne 3. 1917 svojo 35. SERIJO DOLŽNIKOV kakor po navadi se delnice v dva oddelka in sicer po 125 po 25c ena. Delnice se dolo novnanju TAJNIKA, 1840 W. St., Chicago, Ill., ali pa pri njih sejah vsaki terek zvečer vladnih uradnih prostorih na 22 Pl. in Lincoln St.

Rojaki in rojakinje gotovo je že vsakdo izmed vas slišal naše društvo eno najboljših gospodarskih društev, kar jih imajo Slovenci v Ameriki. Denar je naložen ves na pospeva ali mišino in je varno naložen. Čemu bi torej vi dajali vaš tečaj hranjeni denar v razne BANKE, kjer dobite le po 3% obresti, pa mogoče še toliko ne. Mar mislite, da ni vaš denar vrednejši, če ga imate doma, pa 6% obresti, ki jih daje naše društvo? Le premislite, potem sami sodite! Ali mogoče ni naše društvo varnejše za vas? Da, tako društvo je koristno za vsakega! Če pristano vsakemu, zakaj bi se ne pridružili in poslužili te prilike? VI, stem da postanete člani stavbinskega in posojilnega društva "Slovenski Dom".

Trimesečni dohodki, to je od prvega oktobra 1916 pa do 31. 1916 os bili \$19,963.07. Aktivna pa je bila 31. dec. 1916, \$72,000. Prijatelji, rojaki! Iz tega je posneti, da naše društvo lepo in neupreduje in da je vredno vsega zaupanja. Rojaki in rojakinje, daj se vam nudi lepa prilika za pristop.

LOUIS DULLER, predsednik. MARTIN NEMANICH, blagovodnik. JOSEPH STEBLAY, tajnik.

1840 W. 23rd St., Tel. Canal 1984.

Chicago

Pošiljatelj denarja!

Še vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezplačnem listu in potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vladni davki plačajo z zamudo.

Denar se bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati mora zamuda.

Po brezplačnem brzojavu se zamore poslati le okrogle znanke po primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč. Brzojavne stroške je najboljšje, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ali kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za prihodnost. Z ozirom na sedanje razmere, ko se veljava denarja vrtnat izplačati, je denar na potu do nas, istega sadrži, ter o pošiljateljem stopi pri dogovor.

Denar po avizani ceni bomo le tedaj odpeljali takoj naprej, ako je pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpelje tudi v slučaju, ako se kromam aviz.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezplačnem brzojavu, naj pošlje denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno". Za cene pogledajte v list "Glas Naroda".

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York

NORTH SIDE STATE BANK

ROCK SPRINGS, WYO.

IMA KAPITALA IN REZERVE \$100,000.00

Je izredno pripravljen in opremljen za poslovanje s SLOVENCMI, HRVATI, SLOVAKI in drugimi SLOVANI

Mi pošiljamo denar vašim prijateljem v staro domovino po najnižji ceni. Plačujemo 4 odstotne obresti na bančne vloge. MOČNA, KONZERVATIVNA IN NAPREDNA INSTITUCIJA.

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspešno zdravstvo zdravljenje brezplačno

ZA STARE IN MLADOSTNE OBEN SPOLO

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo prehitro siv? Ali so vaši lasje suhi, razkani ali lepilni? Ali imate luske, vse vrste glave ali imate izpuščaje? Ali ste plešasti ali ne poznate kleti? Ako trpite od katere gori imenovanih bolezni, prinite se takoj zdraviti, ker vam odlašanje je lahko nevarno. Pišite takoj po naše ilustrirane knjige, "Kozmetika o lasih" (napisana po glasovitim evropskem specialistu) PROSTO ZDRAVLJENJE. Mi vam bomo prebrali na naše lastne stroške, da zdravljeno s "Calveura" ustavi

izpuščanje las, odstrani luske in vse vrste glave in povzroči rast las. Mi vam pošljemo brezplačno knjigo "Calveura" s \$1.00 vredno škatlo Calveura s \$1.00 paj z gori omenjene knjige. "Calveura" ali v znakah za pokritje pošiljate ali v svoje ime in naslovo pošljete. Ikerite spoznajti kupen in pošljete danes na Union Laboratory, Dept. 6, 187 Union, N. Y. UNION LABORATORY, BOX 6, NEW YORK, N. Y. Prišleto Vam pošljemo 18 centov v sa poštne stroške. Prosim pošljite nam \$1.00 Calveura št. 1 in knjigo "Calveura" (Ta kupon priloži k vašemu naročilu).

Pošiljanje denarja na Ogersko brzojavnim potom.

Kron	Dolarjev	Kron	Dolarjev
100	14.50	600	74.00
200	26.50	700	91.00
300	38.50	800	108.00
400	50.50	900	125.00
500	62.50	1000	142.00

Pri teh vsotah je že všteta pošiljatvena poština. Kr. Ogr. Poštna hranilnica z Budapešte, brzojavno nameni, da je poslani denar sprejela, očemur vas brezplačno obvestimo.

MI JAMČIMO VSAKO POŠILJATEV.

TRANSATLANTIC TRUST COMPANY
67 WILLIAM ST., NEW YORK, N. Y.

Edino uradno zastopništvo Kr. Ogrske Poštne hranilnice dimpešta.